

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.8.2020
COM(2020) 469 final

2020/0222 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

**kterým se Španělsku uděluje dočasná podpora podle nařízení Rady (EU) 2020/672 na
zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění
COVID-19**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Nařízení Rady (EU) 2020/672 (dále jen „nařízení SURE“) stanoví právní rámec pro poskytování finanční pomoci Unie členským státům, které zažívají nebo jimž hrozí vážné narušení ekonomiky v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19. Podpora v rámci nástroje SURE slouží především k financování režimů zkrácené pracovní doby nebo podobných opatření, jejichž cílem je ochránit zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné, a tím snížit výskyt nezaměstnanosti a ztrátu příjmů, jakož i doplnkově k financování některých opatření souvisejících se zdravím, a to zejména na pracovišti.

Dne 3. srpna 2020 Španělsko požádalo o finanční pomoc Unie podle nařízení SURE. V souladu s čl. 6 odst. 2 nařízení SURE Komise konzultovala španělské orgány, aby ověřila náhlý a prudký nárůst skutečných a plánovaných výdajů v důsledku pandemie COVID-19, který přímo souvisí s režimy zkrácené pracovní doby pro zaměstnance, podobnými režimy konkrétně zaměřenými na osoby samostatně výdělečně činné a pracovníky v odvětví cestovního ruchu a zdravotními příspěvky pro pracovníky nakažené onemocněním COVID-19. Konkrétně jde o tyto programy:

- a) Kompenzace mzdy až do výše 70 % základní mzdy pro zaměstnance, kterým byla uložena nucená dovolená v rámci režimu zkrácené pracovní doby „ERTE“ („*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*“). Tato náhrada je omezena na maximální výši 1 098,09 EUR měsíčně a je možné ji zvýšit na 1 254,96 EUR měsíčně nebo 1 411,83 EUR měsíčně v závislosti na počtu příjemcem vyživovaných dětí.
- b) Úplné nebo částečné osvobození od placení příspěvků na sociální zabezpečení v závislosti na velikosti zaměstnavatele a měsíci týkající se zaměstnanců, na které se vztahuje režim „ERTE“. Toto osvobození představuje ušlé vládní příjmy, které lze pro účely provádění nařízení Rady (EU) 2020/672 považovat za rovnocenné veřejným výdajům.
- c) Dávka při „ukončení činnosti“ (tj. úplné nebo částečné pozastavení samostatně výdělečné činnosti) a související osvobození od placení příspěvků na sociální zabezpečení. Toto opatření poskytuje měsíční platby podnikům, které musely být uzavřeny, nebo v případě, že byly otevřeny a jejich obrat se snížil o více než 75 %.
- d) Dávka pro „stálé sezónní pracovníky“ v odvětví cestovního ruchu, kteří se nemohli ke své činnosti vrátit v plánovaných termínech.
- e) Osvobození od placení příspěvků na sociální zabezpečení zaměstnavatelem (ve výši 50 %) s cílem „zachovat zaměstnanost v odvětví cestovního ruchu“ během stavu nouze i mimo něj, při zachování minimální úrovně sociálního zabezpečení několika kategorií pracovníků. Průměr celkových měsíčních výdajů a počet osob, na které společnosti získaly dotace, tvoří průměrné výdaje na osobu a měsíc ve výši přibližně 192 EUR.
- f) Zdravotní příspěvky pro pracovníky nepřítomné v zaměstnání v důsledku onemocnění COVID-19 (buď v preventivní izolaci, nebo nakažené pracovníky). Toto opatření je podobné režimu pracovních úrazů (tj. dávky jsou vyšší a jsou vypláceny z Fondu sociálního zabezpečení od prvního dne nepřítomnosti), přičemž výše dávek je omezena na 75 % základní mzdy.

Španělsko poskytlo Komisi veškeré příslušné informace.

S přihlédnutím k dostupným důkazům Komise navrhuje Radě, aby přijala prováděcí rozhodnutí o poskytnutí finanční pomoci Španělsku podle nařízení SURE na podporu výše uvedených opatření.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Tento návrh je plně v souladu s nařízením Rady (EU) 2020/672, na jehož základě se předkládá.

Tento návrh doplňuje další nástroj práva Unie, jehož účelem je poskytovat podporu členským státům v případě mimořádných událostí, a sice nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie (EUSF) (dále jen „nařízení (ES) č. 2012/2002“). Dne 30. března bylo přijato nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/461, které uvedený nástroj mění za účelem rozšíření jeho oblasti působnosti tak, aby zahrnovala i případy závažného ohrožení veřejného zdraví, a vymezení konkrétních opatření způsobilých pro financování.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Návrh je součástí řady opatření vypracovaných v reakci na současnou pandemii COVID-19, jako je například investiční iniciativa pro reakci na koronavirus, a doplňuje další nástroje, které podporují zaměstnanost, jako je Evropský sociální fond a Evropský fond pro strategické investice (EFISI) nebo Program InvestEU. Vzhledem k tomu, že tento návrh využívá k podpoře členských států v tomto konkrétním případě rozšíření onemocnění COVID-19 výpůjčky a úvěry, představuje druhou obrannou linii sloužící k financování režimů zkrácené pracovní doby a podobných opatření, napomáhající chránit pracovní místa, a tím zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné proti riziku ztráty zaměstnání.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Právním základem tohoto nástroje je nařízení Rady (EU) 2020/672.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Tento návrh vychází z žádosti členského státu a projevuje evropskou solidaritu poskytnutím finanční pomoci Unie v podobě dočasných půjček členskému státu, který je zasažen rozšířením onemocnění COVID-19. Uvedená finanční pomoc představuje druhou obrannou linii, která dočasně podpoří zvýšené veřejné výdaje vládních institucí určené na režimy zkrácené pracovní doby a podobná opatření, s jejichž pomocí budou moci chránit pracovní místa, a tím zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné proti riziku ztráty zaměstnání a ztráty příjmu.

Tato podpora pomůže postiženým obyvatelům a přispěje ke zmírnění přímého sociálního a hospodářského dopadu, který tato krize související s pandemií COVID-19 způsobila.

- **Proporcionalita**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality. Nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů daného nástroje.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné připravit návrh tak, aby jej mohla Rada přijmout včas, nebylo možné provést konzultaci se zúčastněnými stranami.

- **Posouzení dopadů**

Vzhledem k naléhavé povaze návrhu nebylo posouzení dopadů provedeno.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Komise by měla mít možnost sjednávat na finančních trzích výpůjčky a ty následně dále poskytnout členskému státu, který požádá o finanční pomoc v rámci nástroje SURE.

Kromě poskytnutí záruk členskými státy jsou do daného rámce zabudovány další ochranné prvky zajišťující finanční spolehlivost systému:

- důkladný a konzervativní přístup k finančnímu řízení,
- struktura úvěrového portfolia, která omezuje riziko koncentrace, roční expozici a nadměrnou expozici vůči jednotlivým členským státům a zároveň zajišťuje, aby bylo možné poskytnout nejpotřebnějším členským státům dostatečné prostředky, a
- možnosti refinancování dluhu.

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se Španělsku uděluje dočasná podpora podle nařízení Rady (EU) 2020/672 na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/672 ze dne 19. května 2020 o zřízení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19¹, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 3. srpna 2020 Španělsko požádalo Unii o finanční pomoc, která by doplnila jeho vnitrostátní úsilí při řešení dopadu rozšíření onemocnění COVID-19 a jeho sociálně-ekonomických důsledků pro pracovníky.
- (2) Předpokládá se, že rozšíření onemocnění COVID-19 a mimořádná opatření, která Španělsko provedlo s cílem omezit rozšíření onemocnění a jeho sociálně-ekonomické a zdravotní důsledky, budou mít dramatický dopad na veřejné finance. Podle prognózy Komise z jara 2020 mělo Španělsko ke konci roku 2020 vykazovat schodek veřejných financí ve výši 10,1 % a veřejný dluh ve výši 115,6 % hrubého domácího produktu (HDP). Podle předběžné prognózy Komise z léta 2020 se předpokládá, že se HDP Španělska v roce 2020 sníží o 10,9 %.
- (3) Rozšíření onemocnění COVID-19 ve Španělsku imobilizovalo značnou část pracovní síly. To vedlo k náhlému a prudkému nárůstu veřejných výdajů ve Španělsku, který souvisel s režimem zkrácené pracovní doby, podobnými opatřeními konkrétně zaměřenými na osoby samostatně výdělečně činné a pracovníky v odvětví cestovního ruchu a opatřeními na podporu v oblasti veřejného zdraví, jak uvádí 4. až 9. bod odůvodnění.
- (4) „Královské nařízení s mocí zákona 8/2020“, „královské nařízení s mocí zákona 11/2020“ a „královské nařízení s mocí zákona 24/2020“, jak je uvádí žádost Španělska ze dne 3. srpna 2020, zavedly kompenzace mzdy až do výše 70 % základní mzdy pro zaměstnance, kterým byla uložena nucená dovolená v rámci režimu zkrácené pracovní doby „ERTE“ („*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*“). Tato náhrada je omezena na maximální výši 1 098,09 EUR měsíčně a je možné ji zvýšit na 1 254,96 EUR měsíčně nebo 1 411,83 EUR měsíčně v závislosti na počtu příjemcem vyživovaných dětí.

¹ Úř. věst. L 159, 20.5.2020, s. 1.

- (5) Vláda rovněž zavedla úplné nebo částečné osvobození od placení příspěvků na sociální zabezpečení v závislosti na velikosti zaměstnavatele a měsíci týkající se zaměstnanců, na které se vztahuje režim „ERTE“. Toto osvobození představuje ušlé vládní příjmy, které lze pro účely provádění nařízení Rady (EU) 2020/672 považovat za rovnocenné veřejným výdajům.
- (6) Pro osoby samostatně výdělečně činné vláda zavedla dávku při „ukončení činnosti“ (tj. úplné nebo částečné pozastavení samostatně výdělečné činnosti) a související osvobození od placení příspěvků na sociální zabezpečení. Toto opatření poskytuje měsíční platby podnikům, které musely být uzavřeny, nebo v případě, že byly otevřeny a jejich obrát se snížil o více než 75 %.
- (7) Dále byly zavedeny měsíční platby pro „stále sezónní pracovníky“ v odvětví cestovního ruchu, kteří se v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 nemohli ke své činnosti vrátit v plánovaných termínech, a to na základě „královského nařízení s mocí zákona 15/2020“, jak jej uvádí žádost Španělska ze dne 3. srpna 2020.
- (8) „Královské nařízení s mocí zákona 8/2019“, „královské nařízení s mocí zákona 12/2019“, „královské nařízení s mocí zákona 7/2020“ a „královské nařízení s mocí zákona 25/2020“, jak je uvádí žádost Španělska ze dne 3. srpna 2020, zavedly osvobození od placení příspěvků na sociální zabezpečení zaměstnavatelem (ve výši 50 %) s cílem „zachovat zaměstnanost v odvětví cestovního ruchu“ během stavu nouze i mimo něj, při zachování minimální úrovně sociálního zabezpečení několika kategorií pracovníků. Průměr celkových měsíčních výdajů a počet osob, na které společnosti získaly dotace, tvoří průměrné výdaje na osobu a měsíc ve výši přibližně 192 EUR.
- (9) A konečně, Španělsko také rozšířilo zdravotní příspěvky pro pracovníky nepřítomné v zaměstnání v důsledku onemocnění COVID-19 (buď v preventivní izolaci nebo nakažené pracovníky), a to na základě „královského nařízení s mocí zákona 6/2020“ a „královského nařízení s mocí zákona 13/2020“, jak je uvádí žádost Španělska ze dne 3. srpna 2020. Toto opatření je podobné režimu pracovních úrazů (tj. dávky jsou vyšší a jsou vypláceny z Fondu sociálního zabezpečení od prvního dne nepřítomnosti), přičemž výše dávek je omezena na 75 % základní mzdy.
- (10) Španělsko splňuje podmínky pro žádost o finanční pomoc, které stanoví článek 3 nařízení (EU) 2020/672. Španělsko předložilo Komisi příslušné důkazy, že skutečné a plánované veřejné výdaje od 1. února 2020 vzrostly o 23 803 573 600 EUR z důvodu vnitrostátních opatření přijatých s cílem řešit sociálně-ekonomické dopady rozšíření onemocnění COVID-19. Zvýšená částka přímo související s režimem zkrácené pracovní doby „ERTE“ a podobnými opatřeními konkrétně zaměřenými na osoby samostatně výdělečně činné a pracovníky v odvětví cestovního ruchu představuje náhlý a prudký nárůst z důvodu téměř okamžitého a bezprecedentního nárůstu počtu příjemců, na které se tyto režimy vztahují, a rozsahu souvisejících příspěvků ve Španělsku. Španělsko hodlá pokrýt 1 660 000 000 EUR ze zvýšené částky výdajů prostřednictvím finančních prostředků Unie.
- (11) Komise Španělsko konzultovala a ověřila náhlý a prudký nárůst skutečných a plánovaných veřejných výdajů přímo související s režimy zkrácené pracovní doby a podobnými opatřeními, jakož i využití příslušných opatření souvisejících se zdravím v návaznosti na rozšíření onemocnění COVID-19, jak je uvádí žádost ze dne 3. srpna 2020, v souladu s článkem 6 nařízení Komise (EU) 2020/672.

- (12) Měla by být tudíž poskytnuta finanční pomoc s cílem pomoci Španělsku řešit sociálně-ekonomické dopady vážného narušení ekonomiky způsobeného rozšířením onemocnění COVID-19.
- (13) Toto rozhodnutí by nemělo předjímat výsledek případných řízení o narušení fungování vnitřního trhu, která mohou proběhnout, a to zejména na základě článků 107 a 108 SFEU. Nemělo by rovněž zprošťovat členské státy povinnosti oznamovat Komisi záměry poskytnout státní podporu podle článku 108 SFEU.
- (14) Španělsko by mělo Komisi pravidelně informovat o provádění plánovaných veřejných výdajů, aby mohla Komise posoudit rozsah, v němž Španělsko tyto výdaje provedlo.
- (15) Rozhodnutí o poskytnutí finanční pomoci je přijato se zohledněním stávajících a očekávaných potřeb Španělska, jakož i žádostí o finanční pomoc podle nařízení (EU) 2020/672, které již podaly nebo plánují podat další členské státy, přičemž byly uplatněny zásady rovného zacházení, solidarity, proporcionality a transparentnosti. Zejména byla stanovena výše půjčky tak, aby byl zajištěn soulad s obezřetnostními pravidly platnými pro úvěrové portfolio, jak je stanoveno v nařízení Rady (EU) 2020/672,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Španělsko splňuje podmínky stanovené v článku 3 nařízení (EU) 2020/672.

Článek 2

- 1. Unie poskytne Španělsku půjčku v maximální výši 21 324 820 449 EUR. Půjčka má průměrnou dobu splatnosti nejvýše patnáct let.
- 2. Období dostupnosti pro finanční pomoc poskytnutou tímto rozhodnutím činí osmnáct měsíců počínaje prvním dnem po vstupu tohoto rozhodnutí v platnost.
- 3. Komise poskytne Španělsku finanční pomoc Unie v nejvýše deseti splátkách. Splátka může být vyplacena v jedné nebo více tranších. Splatnost tranší v rámci první splátky může být delší než maximální průměrná splatnost uvedená v odstavci 1. V takových případech se splatnost dalších tranší stanoví tak, aby byla po vyplacení všech splátek dodržena maximální průměrná splatnost uvedená v odstavci 1.
- 4. První splátka bude uvolněna v závislosti na vstupu dohody o půjčce uvedené v čl. 8 odst. 2 nařízení (EU) 2020/672 v platnost.
- 5. Španělsko uhradí náklady financování Unie podle článku 4 nařízení (EU) 2020/672 za každou splátku plus veškeré poplatky, náklady a výdaje Unie vyplývající z financování.
- 6. Komise rozhodne o výši a vyplacení splátek, jakož i o výši tranší.

Článek 3

Španělsko může financovat tato opatření:

- a) režim zkrácené pracovní doby „ERTE“ („*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*“) pro zaměstnance podle královského nařízení s mocí zákona 8/2020 ze dne 17. března (kapitola II, články 22–28), královského nařízení s mocí zákona 18/2020

ze dne 12. května a královského nařízení s mocí zákona 24/2020 ze dne 26. června (články 1–7);

- b) mimořádná opatření týkající se příspěvků na sociální zabezpečení pro zaměstnance, na které se vztahuje režim ERTE, podle královského nařízení s mocí zákona 8/2020 ze dne 17. března (kapitola II, články 22–28), královského nařízení s mocí zákona 18/2020 ze dne 12. května a královského nařízení s mocí zákona 24/2020 ze dne 26. června (kapitola I, článek 4);
- c) dávku při „ukončení činnosti“ a související osvobození od placení příspěvků na sociální zabezpečení podle královského nařízení s mocí zákona 8/2020 ze dne 17. března (článek 17), ve znění královského nařízení s mocí zákona 11/2020 ze dne 31. března (konečné ustanovení 1.8) a královského nařízení s mocí zákona 24/2020 ze dne 26. června (článek 8);
- d) režim podpory pro „stálé sezónní pracovníky“ podle královského nařízení s mocí zákona 15/2020 ze dne 21. dubna (konečné ustanovení 8);
- e) částečné osvobození od placení příspěvků na sociální zabezpečení zaměstnavatelem s cílem „zachovat zaměstnanost v odvětví cestovního ruchu“ podle královského nařízení s mocí zákona 8/2019 ze dne 8. března, královského nařízení s mocí zákona 12/2019 ze dne 11. října, královského nařízení s mocí zákona 7/2020 (článek 13) ze dne 12. března a královského nařízení s mocí zákona 25/2020 (konečné ustanovení 4);
- f) zdravotní příspěvky pro pracovníky nepřítomné v zaměstnání v důsledku onemocnění COVID-19 podle královského nařízení s mocí zákona 6/2020 ze dne 10. března (článek 5) a královského nařízení s mocí zákona 13/2020 ze dne 7. dubna (konečné ustanovení 1).

Článek 4

Španělsko informuje Komisi do [DATUM: šest měsíců po datu zveřejnění tohoto rozhodnutí] a následně každých šest měsíců o provádění plánovaných veřejných výdajů, a to až do doby, kdy budou tyto plánované veřejné výdaje v plné výši provedeny.

Článek 5

Toto rozhodnutí je určeno Španělskému království.

Článek 6

Toto rozhodnutí se vyhláší v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*